

DOMÁCÍ STUDIJNÍ ČINNOST Z POHLEDU ŽÁKŮ 2. STUPNĚ ZŠ

Jitka Jursová

Abstrakt: Plnění domácích úkolů a další studijní činnosti vedoucí k přípravě na školní vyučování jsou nedílnou, dynamickou součástí vyučovacího procesu. Jako forma učení jsou pokračováním školní výuky, rozšiřují její možnosti do oblasti sebevzdělávání. Příspěvek přináší výsledky výzkumného šetření ze závěru roku 2009, jehož předmětem bylo hodnocení některých aspektů domácí přípravy samotnými žáky ZŠ. Výsledky jsou komparovány s údaji ze stejně zaměřeného výzkumu prováděného v letech 2001-2003.

Klíčová slova: domácí příprava, domácí úkol, efektivita domácího studia, charakter domácí přípravy, prostředky sebevzdělávání, zdroje informací

Abstract: *Homeworks and other learning activities are an integral and dynamic part of the learning process. They are a continuation of the school education, they expand its possibility in the field of self-education. The paper presents results of an investigation by the end of 2009, whose object was to evaluate certain aspects of home school students preparing themselves. The results are compared with those of well-oriented research conducted in 2001-2003.*

Keywords: *homework, home study efficiency, nature of homework, self-education resources, sources of information*

1 Úvod

Vzdělávací proces v moderním pojetí by měl být řadou situací, v nichž žák vynakládá vlastní úsilí při zvládnání problémů a při poznávání světa. Nové pojetí vzdělávání není zaměřené na osvojování znalostí v hotové podobě, ale na rozvoj osobnosti žáka, jeho kritického myšlení, tvořivého řešení problémů, dovednosti účinně komunikovat, spolupracovat, pracovat s informacemi. Cílem je také žákův kulturní rozvoj, rozvoj estetického cítění a podobně.

Požadavkem tohoto pojetí je otevřenost a flexibilitnost vzdělávacích systémů, zahrnujících jak formální vzdělávání, tak i neformální a informální učení. V tzv. Bílé knize o mládeži [European Comission white paper, 2001/ 2002] se hovoří o mimoškolním učení jako o nedílné součásti celoživotního vzdělávání. Tento evropský dokument požaduje věnovat mimoškolnímu vzdělávání pozornost a uznávat ho jako plnohodnotnou součást komplexu vzdělávání.

Zatímco neformální učení je iniciováno institucemi, nabízejícími pestrou škálu volnočasových, zájmových výchovně vzdělávacích aktivit, informální

učení je chápáno jako proces získávání vědomostí, osvojování si dovedností a kompetencí z každodenních zkušeností, činností a kontaktů s jinými lidmi a s médii v práci, v rodině, mezi vrstevníky, ve volném čase.

Do oblasti informálního vzdělávání spadá autoedukace – sebevzdělávání a sebevýchova jako specifická forma výchovy, v níž k utváření osobnosti dochází působením na sebe sama – jedinec se stává iniciátorem a realizátorem výchovně vzdělávacího procesu. Postupný uvědomělý přesun těžiště rozvoje osobnosti jedince od heteroedukace k autoedukaci je nutným předpokladem celoživotního učení.

Sebevzdělávání je definováno jako „vzdělávání, v němž si jedinec převážně sám stanovuje cíle, vybírá učivo, volí metody, motivuje sám sebe, řídí a kontroluje své učení, hodnotí kvalitu svého učení a přijímá další rozhodnutí.“ [Průcha, 1998]. Při sebevzdělávacích aktivitách žáci vynakládají vyšší stupeň úsilí, uplatňují vlastní iniciativu, cílevědomost a samostatnost při učebních činnostech.

Efektivní cestou k podpoře sebevzdělávacích aktivit žáků a účinným „spojovacím článkem“ mezi formálním - školním, a neformálním a informálním - mimoškolním učením, mezi heteroedukací a autoedukací mohou být vhodně volené a zadávané domácí úkoly, resp. domácí příprava žáků.

2 Domácí studijní činnost

2.1 Domácí úkoly

Domácí příprava je mimoškolní aktivita, těsně spojená se školním vyučováním. Za domácí přípravu (domácí úkoly) lze považovat veškeré aktivity žáků, které jsou vyžadovány školou, cíleně směřují k podpoře školní výuky, a které žák vykonává mimo školu, zejména doma – v rodině¹.

Právě pravidelná domácí příprava může být jednou z cest naplňování požadavků nového pojetí vzdělávání vytvářením situací, v nichž je žák veden k aktivnímu přístupu k vlastnímu učení, k vynakládání vlastního úsilí při řešení úloh a problémových situací, k samostatnému rozhodování a myšlení. Tím je podporováno a posilováno rozvíjení požadovaných klíčových kompetencí.

¹ Pojmy domácí úkoly a domácí příprava nejsou v pedagogické literatuře důsledně rozlišovány. Lze považovat termín „domácí úkoly“ za označení těch aktivit, které jsou učitelem žákům přímo a konkrétně uloženy a jejich splnění je zpravidla kontrolováno. Termínem „domácí příprava“ pak lze označit veškeré činnosti, které žák doma vykonává s cílem „být připraven na výuku“ – tedy i takové činnosti, které nebyly učitelem přímo zadány, ale žáku usnadní školní práci (příprava a kontrola pomůcek, opakování, procvičování a případné rozšiřování učiva apod.).

Domácí příprava žáků jako specifická organizační forma výuky, v níž se realizují konkrétní učební cíle v podmínkách nepřímého řízení žákovy práce v době mimo výuku, by měla být pojímána nejen jako pokračování školní práce ve smyslu opakování a procvičování již probraného učiva, ale zejména jako pověřování žáků určitými požadavky na samostatné osvojování nového učiva a řešení problémů s cílem rozvoje učební aktivity a samostatnosti a osvojení návyku a techniky učení. V takovém pojetí je pak domácí příprava reálným stimulem pro přebírání iniciativy žákem směrem k sebevzdělávání. Domácí úkoly pojímané jako dynamická součást vyučovacího procesu však vyžadují od učitele plánovitý postup s jasně vytyčeným cílem.

Vzhledem k rychlému vývoji zdrojů informací, zvláště v podobě masově komunikačních médií, není již udržitelné ohraničovat vzdělávání mladé generace pouze časem školní výuky. Naopak je bezpodmínečně nutné rozšiřovat prostor vzdělávání mimo školu a školní vyučování, ovšem za předpokladu vzájemné propojenosti a návaznosti. Domácí příprava a domácí úkoly se promění v „mimoškolní studijní činnost žáka“, zahrnující vedle povinných činností také učební činnosti zájmové a zcela dobrovolné. Úkolem školy bude tedy především podněcovat a ovlivňovat samostatné učební úsilí žáků, překračující školní povinnosti směrem k soustavnému vzdělávání a sebevzdělávání a k tvořivé činnosti. Moment sebevzdělávání v domácí přípravě by se měl za podpory školy a učitele postupně zvětšovat, až se, jak píše J. Maňák „po ukončení školy stane rozhodující formou dalšího rozvoje osobnosti“ [Maňák, 1992].

2.2 Přednosti a úskalí domácích úkolů

Přednosti domácích učební činnosti oproti práci školní spočívají zejména

- v individualizaci a variabilitě času pro učební aktivity
- v bezpečném domácím prostředí, které může dítěti poskytnout zázemí pro plné soustředění (dítě není rozptylováno aktivitou spolužáků)
- v mnohostranných možnostech učebních prostředí (učení není vázáno prostorem školy a třídy, může probíhat v různých prostředích, i takových, která nejsou původně určena pro učební činnosti - v knihovně, koncertní síni, přírodě apod.
- v možnostech diferenciací učebních úloh dle individuálních potřeb žáka
- v potenciálu skýtat příležitosti pro samostatné rozhodování, myšlení, tvořivost.

Jistou nevýhodou je naopak omezená kontrolovatelnost průběhu domácího studia.

Doposud nedořešené problémy pojící se s problematikou domácí přípravy spatřujeme zejména

- v často neupřesněném smyslu zadávaných úkolů (nedocení funkcí úkolů ze strany učitele a následně v absenci vědomí smyslu zadaného úkolu ze strany žáků)
- v neefektivním zatížení žáků domácími úkoly (po stránce věcné, kdy zadávané úkoly nevedou k naplňování vzdělávacích cílů v jejich plné šíři, i po stránce časové, kdy v současné době nejde tolik o časovou náročnost jako spíše o nekoordinovanost požadovaných domácích učebních činností)
- ve fixaci chápání domácích úkolů jako nezbytné povinnosti a jako prostředku k ukázněnému chování žáků (domácí úkoly zadávané za trest či naopak odpouštěné jako forma odměny za práci ve škole)
- ve formální kontrole domácích úkolů vedoucí především ke klasifikaci, méně k rozboru domácích úkolů jako prostředku zpětné vazby a k jejich využívání ve výuce jako propojujícího článku mezi učením školním a mimoškolním
- v přesouvání učební činnosti ze školy domů (stále nepřekonaná tendence „vypomáhat si“ v případech, kdy se naplánované učivo nestihne probrat či procvičit ve škole, zadáním části školní učební práce jako domácího úkolu: „to si dokončete doma“).

Tyto nedostatky spojené se zadáváním domácích úkolů v důsledku přispívají k vytváření negativního přístupu k domácím úkolům a potažmo k veškerým sebevzdělávacím aktivitám v mimoškolním prostředí. V žácích je posilován záporný vztah ke škole a k učení se obecně.

3 Výzkumné šetření

3.1 Výzkumný problém

Výzkum byl zaměřen na klíčové otázky

- časového zatížení žáků domácími úkoly a charakteru učebních činností, jimiž se zabývají žáci v rámci své přípravy na školní vyučování
- postojů žáků k těmto činnostem jako součásti vlastního vzdělávání

3.2 Charakteristika výzkumných metod a souboru respondentů

Šetření bylo realizováno ve čtyřech etapách, v letech 2001, 2002, 2003 a 2009/10, metodou dotazování.

Pro první etapu v březnu – dubnu 2001 byl vypracován dotazník, který byl vyplňován na základě rozhovoru se žákem. Dotazník byl nestandardizovaný. Obsahoval otázky otevřené i uzavřené. V rámci šetření byli osloveni žáci 6.-9. tříd základních škol z různých míst ČR. Dotazník byl vyplněn celkem s 200 žáky, z toho bylo 103 dívek, 97 chlapců.

V roce 2002 bylo realizováno šetření, zaměřené na žáky 2. stupně ZŠ a jejich rodiče, v roce 2003 na postoje učitelů k domácím úkolům.

Poslední etapa proběhla na přelomu r. 2009 a 2010. Stejně jako v r. 2001 byl na základě rozhovoru se žákem vyplňován dotazník, ve většině položek shodný s dotazníkem z r. 2001. Záměrem tohoto šetření bylo hledat posun v charakteru učebních aktivit a v postojích žáků k domácí studijní činnosti. Šetření se zúčastnilo 302 žáků (163 dívek, 139 hochů).

Reliabilita jednotlivých položek v dotaznících byla ověřována s využitím Cohenova koeficientu kappa.

Pro účely tohoto příspěvku byly zpracovány vybrané položky z etap 2001 a 2009/10.

3.3 Výsledky výzkumu

Charakter domácích úkolů

Základní otázkou jsou aktivity, jimiž se žáci zabývají v rámci své domácí přípravy na vyučování. Žákům byla položena otázka: „Co všechno děláš při své domácí přípravě?“ Otázka byla koncipována jako uzavřená, s volbou odpovědí. Připravené odpovědi bylo možno doplnit v položce „jiné činnosti“. Žáci u každé z možností označovali podíl této činnosti záznamem do škály: „vždy (denně nebo skoro denně) – často (min. 1x týdně) – občas (min. 1x měsíčně) – zřídka (méně než 1x za měsíc) – nikdy (nebo téměř nikdy).“ Platnost jednotlivých stupňů škály byla dětem předem vysvětlena.

Aktivity byly rozděleny do 6 skupin:

1. písemné opakování a procvičování probraného učiva (písemný domácí úkol)
2. ústní opakování a procvičování probraného učiva
3. sběr informací a materiálu a získávání informací z mimoškolních zdrojů
4. vyhledávání informací a zpracování nových poznatků (např. referáty)
5. tvůrčí a praktická činnost
6. řešení zajímavého problému nebo výzkumná činnost

Otázka byla položena opakovaně v roce 2001-02 a 2010.

Výsledky šetření jsou zobrazeny v následujících tabulkách (tab. 1,2)

Tab. 1 Činnosti vykonávané při domácí přípravě (2010)

počet voleb v %	písemný úkol	ústní procvič.	vyhled. informací	zprac. informací	tvůrčí a prakt. činnost	řešení problému a výzkum. činnost
1x týdně a více	82	61	42	24	24	8
zřídka a nikdy	7	25	18	29	43	71
aritmet. průměr 2010	3,14	2,45	2,29	1,94	1,73	1,10

Hlavní součástí domácí přípravy je opakování a procvičování učiva, probraného ve škole, a to nejvíce ve formě písemné (index 3,14 vypovídá o tom, že tato forma domácí přípravy je zastoupena v průměru častěji než 1x týdně, odpovědi „denně“ a „často“ označilo 82 % žáků), nadpoloviční většina žáků se často (aspoň 1x týdně) věnuje také ústnímu opakování a procvičování učiva. Činnosti, které nejvíce rozvíjejí kompetence pro samostatné učení žáků – tedy vyhledávání a zpracování informací a řešení úloh v podobě problému – jsou zastoupeny podstatně méně. Průměry u těchto činností se pohybují kolem hodnoty 2 - „občas“. Z odpovědí dětí vyplývá, že na konci první dekády nového tisíciletí téměř třetina žáků v rámci své domácí přípravy nepracuje s informacemi. Vysoké počty žáků pravděpodobně neznají domácí úkoly zadávané ve formě problému, s nímž se musí žák samostatně vypořádat. Charakter domácí přípravy podle těchto ukazatelů tedy ještě stále vypovídá spíše o mechanických učebních činnostech. Přesto lze při srovnání výsledků výzkumného šetření v r. 2001 a 2010 pozorovat vývoj charakteru domácích úkolů ve prospěch činností, rozvíjejících dovednosti práce s informacemi a další kompetence žáků (viz tab. 2).

Tab. 2 Porovnání vybraných činností (2001, 2010)

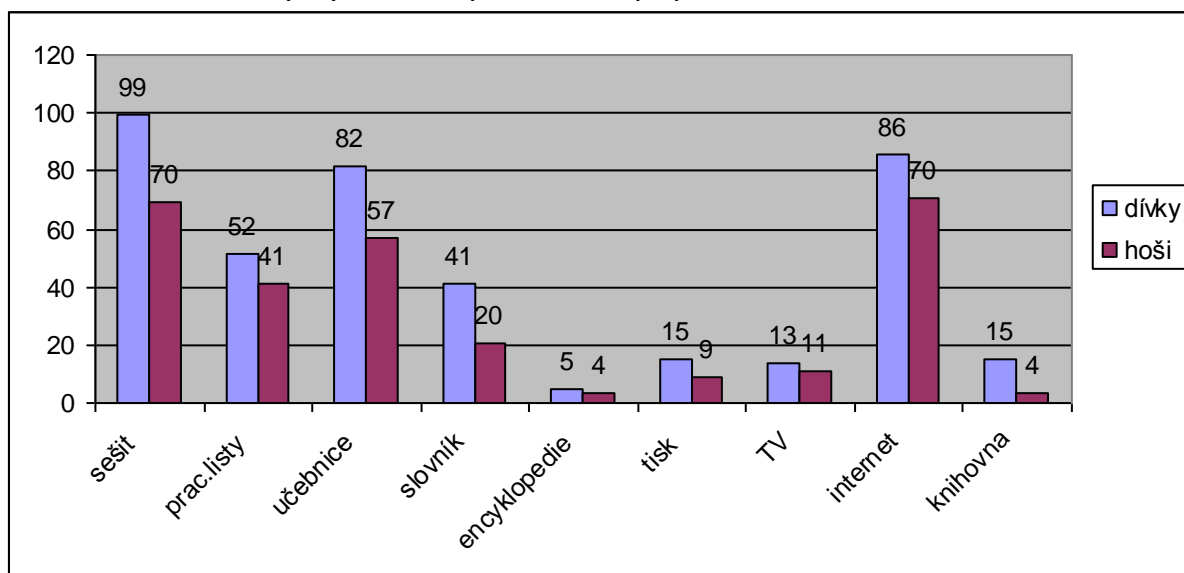
1x týdně a více - v %	vyhledání informací	zpracování informací	tvůrčí a praktická činnost	řešení problému, výzkumná činnost
2001	22	13	8	4
2010	42	24	24	8

Prostředky využívané při domácí přípravě

Obrázek charakteru činností vykonávaných v rámci domácí přípravy dokresluje výpovědi žáků o prostředcích používaných při vypracování domácích úkolů (graf 1). Naprosto bezpečně mezi nimi vedou sešity a učebnice, doplněné o pracovní listy. Velmi málo pracují žáci 2. stupně

ZŠ s jinými prostředky, se kterými by se měli učit pracovat: se slovníky, encyklopediemi, tiskem. Žáci téměř vůbec nejsou vedeni k využívání knihovny. Naopak výsadní postavení mezi „neškolními“ prostředky, které žáci využívají při plnění domácích úkolů, má internet. Otázkou zůstává, jakým způsobem a k jakým účelům je tento informační zdroj a zároveň komunikační prostředek využíván.

Graf 1- Prostředky využívané při domácí přípravě

Časové zatížení domácí přípravou

Otázku činností, jimiž je naplněna domácí příprava, je třeba doplnit ještě údaji o době, po kterou se žáci činností věnují. Údaje byly v roce 2001 získány na základě každodenních záznamů o době věnované domácí přípravě po dobu jednoho týdne. Údaje zaznamenávali žáci do připravené tabulky. Vezmeme-li v úvahu průměrný čas na žáka, vypočítaný na základě záznamů dětí, můžeme konstatovat, že průměrné časové zatížení domácí přípravou jen o málo převyšuje půl hodiny denně (35 min. u dívek, 33 min. u chlapců). Časy zjištěné v roce 2001 a 2002 byly srovnatelné. V roce 2010 je uváděný průměrný čas ještě o několik minut nižší (33 min. u dívek, 28 min. u chlapců). Hodnoty průměrného času stráveného domácí přípravou jsou tedy až překvapivě nízké, zvláště když je porovnáme s údaji J. Maňáka z jeho výzkumu v r. 1991, kdy se ještě 60 % žáků věnovalo přípravě na školní výuku více než 1 hodinu denně [Maňák, 1992]. V našem šetření v r. 2001 se oproti tomu 88 % žáků věnovalo domácí přípravě méně než 1 hodinu a pouze 12 % dětí se věnovalo domácím úkolům více než 1 hodinu.

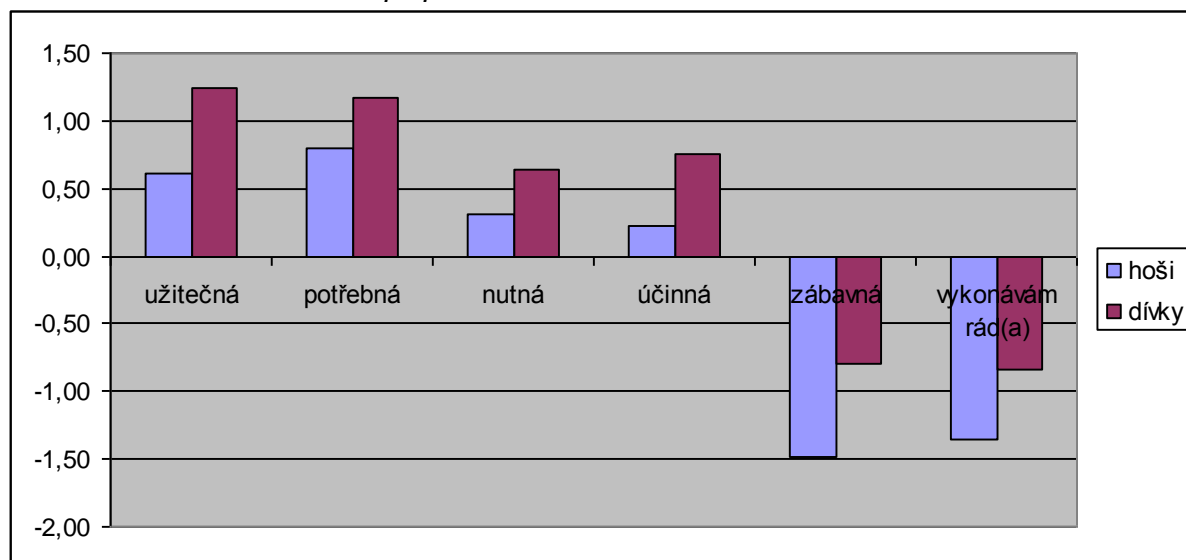
Postoj žáků k domácím úkolům

Vedle faktoru časového a obsahového se velmi významnou jeví otázka postojů žáků k domácím studijním činnostem jako součásti vlastního vzdělávání. V odpovědích dětí se odráží tradované chápání domácích úkolů jako samozřejmé součásti školního vzdělávání. Zvláště dívky chápou

domácí úkoly jako důležité - ve škále od 3 do -3 označilo kladné hodnoty - tedy vyjádřilo určitou míru souhlasu 77 % v položce „domácí příprava je užitečná“ a 70 % dívek ji pokládá za potřebnou, 62 % za účinnou. Za nutnou ji také považuje více než polovina dívek. Potvrdilo se očekávání, že postoje dívek vůči domácí studijní činnosti budou vstřícnější než tomu bude u chlapců. Lze však konstatovat, že i ve skupině chlapců více než polovina respondentů vyjádřila souhlas v položkách „domácí příprava je užitečná“ a „potřebná“. Naproti tomu velmi malé procento dětí považuje domácí přípravu za činnost, kterou vykonávají rádi. I zde je patrný vstřícnější postoj dívek (19 % dívek a 8 % chlapců).

Zřetelný rozpor ve vnímání domácí přípravy jako užitečné, potřebné, v menší míře i nutné a účinné, a naopak jako nezábavné činnosti, kterou žáci nevykonávají rádi, je znázorněn v následujícím grafu (graf 2). Zatímco průměrné hodnoty získané ze záznamů ve škálách jsou v prvních čtyřech položkách kladné, v položkách „domácí příprava je zábavná“ a „domácí přípravu vykonávám rád(a)“ jsou hodnoty v průměru záporné - u chlapců více než u dívek. I v grafu (2) je patrný rozdíl v postojích dívek a chlapců.

Graf 2 - Názor na domácí přípravu

Indexy vyjádřené aritmetickým průměrem z odpovědí žáků: odpovědi zaznamenané ve škálovací mřížce s hodnotami od -3 (naprosto nesouhlasím) do +3 (naprosto souhlasím)

4 Závěr

Lze konstatovat, že domácí úkoly jsou obecně považovány za potřebné a užitečné, avšak zároveň za nezábavné, za činnosti, které žáci nevykonávají rádi. Děti jim také věnují relativně málo času.

Nejčastěji jsou žákům zadávány úkoly, omezující se výhradně na procvičování učiva probraného ve škole a naopak velmi omezeně jsou

zadávány úkoly, jejichž náplní je práce s informacemi. Nejvíce jsou využívány „tradiční“ prostředky - učebnice a sešity, ve velmi omezené míře jsou pravděpodobně žáci vyzýváni k využívání knihoven a k aktivní práci se slovníky, encyklopediemi a jinými informačními zdroji. Jediným informačním zdrojem, který žáci využívají hojně a dobrovolně, je internet. Toto médium v sobě nese potenciál efektivizace vzdělávání a sebevzdělávání, na druhou stranu ale neřízené a nekontrolované využívání internetu v sobě skrývá také mnohá nebezpečí a problémy.

Na základě zjištěných údajů z výzkumného šetření se lze domnívat, že je doposud velmi málo využito potenciálu domácí přípravy stát se účinným prostředkem informační výchovy a stále jsou rezervy v možnostech využití domácích úkolů jako skutečně účinné formy výuky, jež by vedla k posílení motivace i kompetencí k sebevzdělávání. Naopak se právě domácí úkoly, pokud nejsou dostatečně didakticky promyšleny, nezdá se, že by mohly přispět k posilování negativního vztahu dětí k učení a k sebevzdělávání.

Je jistě nezpochybnitelným faktem, že člověk bez ohledu na svůj věk a svou vyzrálost mnohem kvalitněji, poctivěji, s větším elánem, ale také s větším efektem vykonává činnost, která je pro něj přitažlivá, zajímavá, než činnost, do které se pouští pouze z povinnosti či dokonce s nechutí. Jistě by stálo za úvahu, zda není efektivnější namísto hledání prostředků, jak dítě přinutit k domácí studijní činnosti, promýšlet a zadávat dětem úkoly, které budou nejen přínosné, ale zároveň i přitažlivé, motivující. Přitom motivující nemusí být nutně jen obsah úkolu, ale například výzva ve formě zajímavého problému, který lze vyřešit na základě vědomostí získaných ve škole, nebo vědomí důležitosti této práce (např. vyhledání a zpracování informací, které jsou pak prezentovány a využity ve vyučování). Je nepochybné, že i při zpracovávání referátu či projektu dítě zároveň procvičuje například svůj písemný projev včetně pravopisu, upevňuje si učivo probrané ve škole, velmi často i s využitím mezipředmětových vztahů, prohlubuje myšlení, upevňuje si paměť, a nakonec při prezentaci výsledků své práce rozvíjí svůj řečový projev a kulturní vystupování. Navíc získá vědomí užitečnosti vlastní činnosti a zhodnocení projeveného úsilí a prožije si pocit úspěchu, což bude silným motorem pro další aktivní práci.

Otázce domácí studijní přípravy žáků je třeba věnovat více pozornosti. Potřeba učit se, poznávat a objevovat musí být soustavně a cílevědomě podporována a rozvíjena výchovou jak v rámci školního, formálního vzdělávání, tak i v rámci výchovy mimo školní vyučování. Posilování motivace k sebevzdělávání a k celoživotnímu učení a rozvíjení kompetencí nezbytných pro další studium je bez mimoškolní samostatné činnosti cílevědomě řízené školou nemyslitelné.

Nově pojímané domácí úkoly, podněcující žáky k vlastní tvořivé činnosti, práci s informacemi a k řešení problémů - jejich promýšlení, příprava i kontrola kladou samozřejmě nepoměrně vyšší nároky na učitele, na jeho schopnosti, iniciativu a čas. Navíc se neobejdou bez koordinace, bez spolupráce učitelů mezi sebou. Jde-li však o maximální možný rozvoj

svěřeného žáka, chápe-li potřebu kvalitních metod práce v rámci školního vyučování, přijímá-li nové trendy ve výuce, je namístě oprostít se od zastaralých a dogmatických přístupů k domácím úkolům, přijmout je jako plnohodnotnou součást školního vzdělávání a věnovat jim takovou pozornost, aby se staly skutečným prostředkem výchovy k práci s informacemi a rozvíjení kompetencí pro život a celoživotní sebevzdělávání.

5 Použité zdroje

- BĚLOHRADSKÁ, J. – SOLFRONK, J. - URBÁNEK, P. Problematika zatíženosti žáků základní školy domácí přípravou. In: *Nové možnosti vzdělávání a pedagogický výzkum*. Sborník z IX. celostátní konference ČAPV s mezinárodní účastí. Ostrava, Pedagogická fakulta OU, 2001, s. 264-268. ISBN 80-7042-181-9.
- BĚLOHRADSKÁ, J. Sebevzdělávací aktivity žáků základní školy ve volném čase. In WIEGEROVÁ, A. (ed.). *Cesty demokracie vo výchove a vzdelávaní*. Sborník příspěvků z konference 12. - 14. 12. 2002 v Bratislavě, Bratislava: Univer. Komenského, 2003. s. 110-113. ISBN 80-88868-85-8.
- European Comission white paper: A New Impetus for European Youth*. Brusel, 21. 11. 2001. Dostupné v plném znění na WWW: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0681en01.pdf. V českém překladu: Bílá kniha Evropské komise: Nový podnět pro evropskou mládež. Praha, 2002. Dostupné na WWW: <http://aplikace.msmt.cz/DOC/BKkonecnaverze.doc>.
- MAŇÁK, J. *Problém domácích úkolů na ZŠ*. Spisy PF Masarykovy univerzity v Brně, svazek 45. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1992. 155s. ISBN 80-210-0388-1.
- PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 2., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 1998. 336 s. ISBN 80-7178-252-1.

Kontakt na autora

PaedDr. Jitka Jursová, Ph.D.
Katedra pedagogiky a psychologie, FP TU v Liberci
E-mail: jitka.jursova@tul.cz